

institutions établies en Belgique – Restriction à la libre prestation des services

VERZEKERINGEN

Europees verzekeringsrecht – Levensverzekering – Fiscaliteit – Belastingvermindering beperkt tot betalingen aan instellingen die in België gevestigd zijn – Belemming van het vrij verkeer van diensten

Par un arrêt du 23 janvier 2014, la Cour de justice de l'Union européenne a fait droit au recours en manquement introduit par la Commission européenne à l'encontre de l'Etat belge au sujet des dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992 (« CIR 1992 ») qui limitent le bénéfice de la réduction d'impôt pour les cotisations versées dans le cadre de l'épargne-pension (notamment, celles versées à titre de primes d'une assurance épargne) aux seuls versements faits à des institutions ou à des fonds établis en Belgique.

Conformément à une jurisprudence constante, ces dispositions ont été jugées constitutives d'une restriction à la libre prestation des services (art. 56 T.F.U.E.). L'argumentation du gouvernement belge visant à justifier cette restriction au nom de la cohérence interne et de la symétrie du régime fiscal litigieux (imposition des revenus de l'épargne-pension en cas de réduction d'impôt liée au financement de celle-ci; exonération de ces revenus en l'absence d'une telle réduction) a été écartée par la Cour. Celle-ci a, en effet, considéré, en substance, que le facteur susceptible de porter atteinte à cette cohérence réside dans la survenance d'un transfert de résidence du contribuable entre la période de versement des cotisations au titre de l'épargne-pension et la perception des revenus de celle-ci, et non pas tant dans le fait que l'institution gérant cette épargne-pension soit située dans un autre Etat membre.

Les autres arguments des autorités belges, tirés de la nécessité d'un contrôle fiscal efficace et de la protection des intérêts des contribuables, n'ont pas non plus été accueillis par la Cour.

Cette condamnation s'inscrit dans la droite ligne de l'arrêt du 30 janvier 2007, *Commission / Danemark* (C-150/04), dans lequel la Cour est revenue sur sa jurisprudence « *Bachmann* » de 1992 (arrêts du 28 janvier 1992, C-204/90, *Bachmann* et C-300/90, *Commission / Belgique*), qui avait légitimé des dispositions fiscales belges assez comparables au nom de la nécessité de préserver la cohérence du régime en cause.

J.-M.B.

Hof van beroep Brussel 9 december 2013

Zaak: 2012/AR/2557

VERZEKERINGEN

Verzekeringsbemiddeling – Verzekeringstussenpersoon – Collectieve verzekeringspolis BA – Oneerlijke marktpraktijk

ASSURANCES

Intermédiation en assurances – Intermédiaire d'assurances – Police d'assurance collective RC – Pratique du marché déloyale

In een arrest van 9 december 2013 sprak het hof van beroep te Brussel zich uit over een beroepsvereniging die de belangen van veiligheids- en gezondheidscoördinatoren behartigt en die in dit kader een collectieve verzekering BA aanbood waartoe haar leden konden toetreden.

Tegen deze beroepsvereniging werd door een concurrerende vereniging een vordering tot staking ingesteld voor de voorzitter van de rechtbank te koophandel te Brussel, die deze vordering gegrond verklaarde in zijn vonnis van 21 augustus 2012. De voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel oordeelde immers dat de beroepsvereniging zich schuldig maakte aan een oneerlijke marktpraktijk in de zin van artikel 95 WMPC. De oneerlijke marktpraktijk zou erin bestaan dat de beroepsvereniging optrad als een verzekeringstussenpersoon in de zin van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling zonder hiervoor erkend te zijn, alsook dat zij hiervoor op onrechtmatige wijze de persoonsgegevens van haar leden zou verwerken.

Dit vonnis werd echter hervormd door het hof van beroep te Brussel. Het hof oordeelde enerzijds dat de beroepsvereniging in kwestie geen onderneming is in de zin van artikel 2, 1° WMPC, daar zij geen rechtspersoon is die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft, maar haar maatschappelijk doel er louter in bestaat om de ethiek van de opdracht van de veiligheids- en gezondheidscoördinatoren te definiëren en te verdedigen en de belangen van haar leden te behartigen. Anderzijds oordeelde het hof dat de beroepsvereniging evenmin optrad als een verzekeringstussenpersoon. Het hof oordeelde immers dat op het moment dat de beroepsvereniging de mogelijkheid tot toetreding tot de collectieve verzekering BA meedeelde aan haar leden, zij deze verzekering als verzekeringnemer zelf reeds had gesloten via een erkende verzekeringsmakelaar, wiens gegevens op de website van de beroepsvereniging werden meegedeeld. Het hof hield tevens rekening met het feit dat niet werd bewezen dat de beroepsvereniging een commissie ontving, noch dat zij schadegevallen behandelde. De stakingsvorderingen gesteund op een oneerlijke marktpraktijk werden dan ook verworpen door het hof van beroep te Brussel.

M.H.